

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نگارش: ا.م. شیری
۲۵ جولای ۲۰۲۴

جهان چند قطبی چرا بهتر است؟

اخیراً اندیشکده سیاست ستراتیژیک استرالیا اطلاعاتی مبنی بر این که چین در ۳۷ حوزه از ۴۴ حوزه تحقیقات علمی بر امریکا پیشی گرفته، منتشر کرده است. طی یک سال، تحلیلگران این مؤسسه، بر اساس مقالاتی که در زمینه‌های تحقیقاتی بسیار مؤثر در مجلات علمی پیشرو منتشر کرده‌اند، موفقیت‌های کشورهای مختلف در اجرای پروژه‌های علمی را مورد بررسی قرار دادند و متوجه شدند که چین نه تنها موفق شده از امریکا و سایر کشورهای غربی در تعدادی از صنایع پیشی بگیرد، بلکه در واقع توسعه فناوری‌های مدرن را نیز به انحصار خود درآورده است. تولید باتری‌ها، فناوری‌های مافوق صوت و ارتباطات فرکانس رادیویی پیشرفته (جی ۵ و جی ۶) از جمله زمینه‌هایی هستند که چین در آن بیشترین موفقیت را داشته است. مشخص شد که امریکا فقط در هفت حوزه تحقیقات علمی، از جمله، تولید واکسین، توسعه کمپیوترهای کوانتومی و پرتاب فضاپیما، جایگاه اول خود را هنوز حفظ می‌کند. فرهنگستان علوم چین از لحاظ تعداد انتشارات علمی مهم در اکثر زمینه‌های تحقیقاتی در رتبه اول یا دوم جای می‌گیرد. چین در هشت رشته صنعتی، از جمله فناوری نانو، استفاده از هیدروژن و آمونیاک در انرژی و زیست‌شناسی مصنوعی به انحصار توسعه فناوری‌های پیشرفته نزدیک می‌شود. علاوه بر این، دانشمندان چینی طی پنج سال گذشته، بیش از ۴۸ درصد از انتشارات در مورد طراحی موتورهای هواپیماهای پیشرفته، از جمله موتورهای مافوق صوت را به خود اختصاص داده‌اند.

همه چپ‌گرایان باید از موفقیت‌های چین خوشحال باشند. البته، نه به این دلیل که یک کشوری سوسیالیستی است. بلکه، به این دلیل که می‌تواند هژمونی امریکا را به نبرد فرا خواند.

در واقع، تا سال ۲۰۱۳، یک زنجیره کامل از سه «قطب» مساوی - امریکا، اتحادیه اروپا در مقابل قطب سوم- روسیه و چین شکل گرفت. این قطب‌ها می‌بایست در طول توسعه بیشتر با یکدیگر رو در رو قرار می‌گرفتند.

اما در سال ۲۰۱۴، امریکا با انجام کودتا در اوکراین، با استفاده از تضادهای تجاری بین آن‌ها و بین اروپا و روسیه شکاف ایجاد کرد. امریکائی‌ها در اوکراین، یک رژیم با دیدگاه‌های آشکارا فاشیستی تحت‌الحمایه خود را به قدرت رساندند و از طریق آن آتش جنگ را برافروختند. امریکا در پس زمینه قدرت خود، توانست در اروپا آن قبیله‌هایی را که به بورژوازی امریکا نه به عنوان رقیب، بلکه به عنوان شریک نگاه می‌کردند، تقویت کند. حتی برخی‌ها بر این نظرند که مقامات روسیه به دستور امریکا عمل می‌کنند تا هم کشور خود و هم اروپا را تضعیف کنند. اما این قطعاً درست نیست. زیرا، در این صورت امریکا می‌بایست نه از اروپا، بلکه از روسیه به عنوان ضعیف‌تر حمایت می‌کرد تا درگیری را طولانی‌تر کند و «ارزش‌های لیبرالی مشترک غربی» نمی‌توانست هیچ مانعی در این مسیر ایجاد کند. ائتلاف‌های نظامی نه بر اساس ارزش‌های ایدئولوژیک، بلکه بر اساس منافع مادی تشکیل می‌شوند. در نظام سرمایه‌داری چیزی به نام منافع کشور و منافع ملی وجود ندارد!

در نتیجه، اروپا تحت تابعیت کامل امریکا درآمد و روسیه در حالی که برای تبدیل شدن به زانده مواد خام اروپای متحد آماده می‌شد، اگر چه تا حدودی منزوی شد، اما موفق شد حلقه انزوا را بشکند و اگر روسیه پیروز شود، غلبه آن، موقعیت ملی‌گرایان اروپایی علاقه‌مند به اتحاد با روسیه را تقویت خواهد کرد. در این صورت، اروپا واقعاً به یکی از مراکز جهان چندقطبی تبدیل خواهد شد. اما در عالم سیاست بندرت معجزه روی می‌دهد. بنابراین، تمام امیدها به چین است. و شاید هند نیز به موقع از راه برسد...

چرا جهان چند قطبی بهتر است؟ نه به این دلیل که از تنوع فرهنگی حمایت می‌کند. اساساً، کل تنوع فرهنگ‌ها به دو گروه عمده تقسیم می‌شوند:

- فرهنگ حمایت از منافع ستمگران برای استثمارگران کارگران و زحمتکشان، فرهنگ توجیه استثمار؛

- فرهنگ حامی منافع ستمدیدگان، استثمار شونده‌گان، فرهنگ توسعه و روشنگری.

و همچنین، جهان چند قطبی نه به این دلیل بهتر است که رقابت در حال افزایش است و مانع رکود می‌شود. بلکه، به این دلیل که محرک اصلی توسعه اجتماعی در دنیای مدرن نه مبارزه رقابتی (از جمله بین دولت‌ها)، که به عنوان یک ترمز عمل می‌کند، بلکه مبارزه طبقاتی است.

اما برای طبقه کارگر به راه انداختن مبارزه طبقاتی در دنیای چند قطبی سهل‌تر از آن در دنیای تک قطبی است. زیرا در دنیای تک قطبی، دست بورژوازی کاملاً باز است و از تمام منابع اقتصادی، امنیتی و رسانه‌ای خود علیه کارگران و دیگر استثمارشوندگان استفاده می‌کند. اما در دنیای چندقطبی، بخشی از این منابع برای مبارزه بین بورژوازی صرف می‌شود. و هر چه تضادهای تجاری بین بورژوازی حادثتر باشد، به نفع کارگران و زحمتکشان است.

برگرفته: از اینجا

۳ مرداد- اسد ۱۴۰۳